

รายงานการศึกษา	การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การปลูกพืชผักสวนครัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบโครงงาน
ผู้ศึกษา	นางสาวจันทนา นามโยธา ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ
สถานศึกษา	โรงเรียนพระยีนวิทยาการ ตำบลพระยีน อำเภอพระยีน จังหวัดขอนแก่น สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น
ปีที่ศึกษา	ปีการศึกษา 2558

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การปลูกผักสวนครัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบโครงงาน 2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยนักเรียนร้อยละ 80 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 3) เพื่อศึกษาทักษะการทำโครงงาน โดยได้คะแนนทักษะการทำโครงงานเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 และ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพุดพิทยาคม อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 18 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ 1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การปลูกผักสวนครัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบโครงงาน จำนวน 11 แผน 2) เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติ ได้แก่ แบบบันทึกการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียน แบบบันทึกผลหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ใบงาน และแบบทดสอบท้ายวงจร 3) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การปลูกผักสวนครัว แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 30 คะแนน การศึกษานี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 วงจร โดยวงจรที่ 1 ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1- 4 วงจรที่ 2 ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5- 7 และวงจรที่ 3 ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8-11 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และสรุปเป็นความเรียง

ผลการศึกษาพบว่า

1. การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การปลูกผักสวนครัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบโครงงาน เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อสอนคิดด้วยโครงงาน โดยมีขั้นตอนในการจัดกิจกรรม 3 ขั้น ดังนี้ 1) ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ 2) ขั้นสอน ประกอบด้วย 6 ขั้น ดังนี้ (1) ให้ความรู้พื้นฐาน ครูให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการทำโครงงานก่อนการเรียนรู้ (2) ขั้นกระตุ้นความสนใจ ครูเตรียมกิจกรรมที่จะกระตุ้นความสนใจของนักเรียน โดยต้องคิดหรือเตรียมกิจกรรมที่ดึงดูดให้นักเรียนสนใจใคร่รู้ เปิดโอกาสให้นักเรียนเสนอกิจกรรม (3) ขั้นจัดกลุ่มร่วมมือ ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกันแสวงหาความรู้ ใช้กระบวนการกลุ่มในการวางแผนดำเนินกิจกรรม (4) ขั้นแสวงหาความรู้ นักเรียนลงมือทำกิจกรรมโครงงานตามความสนใจของนักเรียน (5) ขั้นสรุปสิ่งที่เรียนรู้ ให้นักเรียนสรุปสิ่งที่เรียนรู้จากการทำกิจกรรม (6) ขั้นนำเสนอผลงาน ให้นักเรียนนำเสนอผลการเรียนรู้ 3) ขั้นสรุป นักเรียนและครูร่วมกันสรุปแนวคิด หลักการในเรื่องที่เรียน สมาชิกทุกคนอภิปรายและแสดงความคิดเห็นร่วมกัน ผลที่ได้จากการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่านักเรียนได้ฝึกทักษะการทำงานกลุ่ม รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การแก้ปัญหา สามารถใช้ความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมที่เกี่ยวข้องมาเชื่อมโยงในการแก้ปัญหาได้ มีการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีระเบียบวินัยและมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย

2. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ย ร้อยละ 88.89 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ร้อยละ 80
3. ทักษะการทำโครงงาน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 71.61 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 89.51 ซึ่งผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้
4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.37$)